
Rei herbariae fata conscribere adgredior, impeditum opus et facundiae minime capax: praesertim cum me natura in mediocribus esse voluit hominibus, quibus facultates largita est colligendi, observandi; inveniendi vero fere negavit. Intempestivae tamen modestiae notam subirem, si nequaquam me idoneum iudicarem, qui haec studia tractem: ad quae natura ipsa et voluntate ferri me ab ineunte adolescentia sensi, in quibus etiam vitae tabernacula ponere decrevi, ut, praesentis aevi pertaesus, in antiquo mundo vivere possim. Ex quo enim iuvenis esse coepi, aestates fere omnes in investiganda plantarum natura, hyemum otia in tractandis me-

ditate cogitateque veterum scriptis consumsi. Quo interius hanc doctrinae partem historicam cognovi, quo magis auctae sunt eorum, quae collegeram, explicaveram, notaveram, divitiae, eo magis sensi, opus mihi esse otio diuturno et vacuo, ut digererem collecta, excerpta iudicarem, tractata retractarem, eoque modo princeps meum ac palmarium opus mihi proponerem, quo nomini meo commendationem et apud externos quaererem, quodque meae aetati ita probarem, ut ne serae quidem posteritatis iudicium extimescerem. Otium id ab omni interpellatione vacuum, quod liberam animi cogitationem et diligentiam cogitandi efficeret, concessit tandem belli fors et gratia victoris. Itaque Chaerephontis Socratici illius, σφωδεῶν ἐφ' ὅ, τι ὀρμήσῃς, similem me videri studui, omnesque intendi nervos, ut dignum opus ederem et probabiliter fungerer hac scriptione.

Qualem autem tractandi scribendique rationem sequutus fuerim, brevibus indicare

libet. Facile intellexi, prouti scriptores, qui post Ciceronem aut Hippocratem fuerunt, nemo intelligere potest, nisi qui veteres istos in numero habeat, ita omnem plantarum, a scriptoribus seriorum saeculorum memoratarum, cognitionem a Theophrasto et Dioscoride proficisci debere. Itaque acriori indies Theophrasti studio incitabar, ut eum per duas fere hyemes de manibus non deponerem. Conferendae etiam erant Theophrasti et Dioscoridis plantae cum serioribus omnibus, ut appareret, quis alterum sequutus sit, quid ab eo habeat ac retinuerit, sive omiserit, sive addiderit, quomodo alter ex altero supplendus, interpretandus, corrigendus sit. Id adfidium studium eo valuit, ut tandem clariora multa maioribus meis viderem, melius veterum plantas explicarem, vestigia prima plurimarum detegerem, loca obscura multa dilucidarem idque praestarem, quod ab auctore probabiliter in his studiis versato posci posset. Summum etiam in synonymis dili-

gentissime tractandis studium collocavi, quod ut prospere cesserit atque in utilitatem rei herbariae, magnopere cupio.

Luxum literarium, quem iuvenis amaviam sperno: loreolam enim nolo in mustaceo quaerere: memoravi sola scriptorum loca, quae fere classica sunt. Namque alioquin voluminum plurimum seriem edere debuissim, lectoribusque farraginem molestam obtulissim. Id maxime in historia plantarum biblica vitare studui, utpote quae tot tamque variis modis tractata fuit, ut bibliothecam fere integram libri de ea conscripti constituent.

Plantae a scriptoribus classicis, Herodoto, Diodoro, Strabone, Theocrito, memoratae passim memorantur. Neque enim hi scriptores propria sibi capita postulare poterant, nisi plantarum adeo insignem copiam tractassent, ac e. g. Virgilius.

Sibthorpii floram graecam, tamdiu expectatam, tandem accepi, in ususque huius

libri converti, quotquot in primo fasciculo continentur plantarum illustrationes. Neque tamen omnem eo labore tolli difficultatem intellexi: plures enim plantas cum veteribus absque ulla ratione componit, alias valde dubias, oppositis temere synonymis, haudquaquam indubias linquit: ut σισυργίου, λογγίτιδος exempla docent. Interea haud inficior, plurimis plantis lucem foenerari insignem, insigniorem etiam expectari posse, si totius operis pretiosissimi ambitus in lucem prodierit.

Arabum flora novam lucem ex itinere accipiet, quod in transoxanam et bactrianam provinciam Ruthenorum imperatoris iussu suscipitur.

Cum typis hic liber exprimeretur, eundem, cui rerum publicarum cura demandata erat, iter suscipere debui, quod, quominus ipse impressioni invigilarem, impedivit. Unde sphalmata plura superfuerunt, quae ad calcem operis indicavi.

Gratias ago sincerrimas iis omnibus, qui me in hac historia conscribenda adiuvarunt; maxime vero amico venerabili LEYSSERO; collegis amicissimis, SCHRADERO Göttingensi, SCHWÄGRICHENIO Lipsiensi, WEIGELIO Dresdensi, SCHRANKIO Landshutensi, VOGELIO Altorsino, BONATO Patavino; bibliothecariis denique meritissimis, BIESTERO Berolinensi et REUSSIO Göttingensi. Qui viri, ut officia sua et studia non male collocata existiment, magnopere cupio ac opto.

* * *

Non desunt plantae, quarum prima vestigia sero inveni. Vulgares autem in iis adiungam.

Apud HERMOLAUM BARBARUM prima fit mentio Crucialis, quae Valantia est Cruciatata.

Apud BRUNFELSIUM obveniunt: Salvia pratensis (agrestis): officinalis (maior). . . Scabiosa Succisa (Morsus diaboli). . . Galium

Mollugo . . . *Plantago lanceolata* . . . *Mespilus germanica* . . . *Potentilla Anserina* . . . *Anemone Hepatica* . . . *Nepeta Cataria* (*Mentha non odorifera*) . . . *Melampyrum arvense* (*Trifolium maius*) . . . *Scrofularia nodosa* . . . *Spartium scoparium* (*Genista*).

Apud TRAGUM: *Circaea lutetiana* (*Lappa sylv.*) . . . *Campanula Trachelium* (*Uvularia maior*) . . . *Lonicera Xylosteum* (*Halimus*). *Phyteuma spicatum* (*Rapunculum sylvestre*) . . . *Rhamnus catharticus* . . . *Chenopodium rubrum* (*Blitum IV.*). *Chen. olidum* (*Atriplex canina*). *Chen. polyspermum* (*Blitum III.*) . . . *Phellandrium aquaticum* (*Ligisticum sylvestre*). *Angelica sylvestris*. *Rumex aquaticus* (*palustris*) . . . *Acer campestre* . . . *Vaccinium Vitis idaeae* (*Myrtillus exiguus*) . . . *Erica vulgaris* . . . *Daphne Mezereum* (*Daphnoides*) . . . *Sedum acre* (*Portulaca tertia*) . . . *Potentilla rupestris* (*Fragaria IV.*), *argentea* (*Pentaphyllum exiguum*), *verna* (*Quinquefolium I.*) . . . *Ranunculus*

aquatilis (Alga prima). . . *Stachys sylvatica* (Heraclea). . . *Helleborus foetidus* (Pedicularia foetida III.). . . *Melampyrum nemorosum* (Parietaria Lipsensium). . . *Genista germanica* (Genistella). . . *Ervum hirsutum* (Vicia minima). . . *Sonchus arvensis* (Intybus sylvestris II.). . . *Tragopogon pratensis* (Barbula hirci). . . *Bidens tripartita* (Verbena supina).

Apud MATTHIOLUM: *Campanula perficifolia* (Phyteuma 827.). . . *Rhamnus Frangula* (875.). . . *Chenopodium glaucum* (Atriplex sylv. II. 362.). . . *Statice Limonium* (696.). . . *Vaccinium Myrtillus* (196.).

Apud Valer. CORDUM: *Rumex sanguineus, obtusifolius*. . . *Polygonum amphibium* (Phyllitis lacustris.). . . *Ranunculus repens* (VIII.).

Apud THALIUM: *Rumex crispus* (minor 102.). . . *Ranunculus Lingua* (πλατύφυλλος 100.), *fluviatilis* (Myriophylli spec. coliculis fluitantibus.). . . *Lamium amplexicaule*

(*Marrubium χαμαίπερες* 76.). . . *Galeopsis Ladanum* (*Sideriti* I. congener II. 103.). . . *Melampyrum sylvaticum* (79. ore hiante.). . . *Turritis glabra* (*Brassica sylvestris longifolia* 16.). . . *Genista pilosa* (minoris species 55.). . . *Lathyrus pratensis* (*sylvestris floribus luteis* 74.).

Apud DODONAEUM: *Salicornia herbacea* (82.). . . *Campanula rapunculoides* (*Cervicaria* IV. 163.). . . *Iasione montana* (*Scabiosa minor* 122.). . . *Chenopodium maritimum* (*Kali album* 81.). . . *Spergula arvensis* (537.). *Thalictrum flavum* (*maius* III. 58.), *aquilegifolium* (IV. ib.). . . *Helleborus hyemalis* (*Aconitum luteum minus* 440.). . . *Hieracium umbellatum* (I. 638.). . . *Veratrum nigrum* (383.).

Apud LOBELIUM: *Agrostis Spica venti* (IC. I, 3.). *Polypodium lycopodioides* (*Viscum indicum adv.* 452.).

Apud CLUSIUM: *Melica nutans* (hist. II. 219.). . . *Rumex alpinus* (*Lapathum foliis am-*

plis 2, 69.). . . *Limofella aquatica* (Plantago
aquatica minima 2, 110.). . . *Vicia Cracca*
(sylv. II. 2, 235.).

Apud COLUMNAM: *Iungermannia epi-
phylla* et *Targionia hypophylla* (ecphr. I.
332. 333.).

Apud Io. BAUHINUM: *Scirpus lacustris*
(Iuncus maximus holoschoenus hist. 2, 522.),
maritimus (Gramen cyperoides 2, 495.), *syl-
vaticus* (Cyperus gramineus 2, 504.). . . *Ho-
losteum umbellatum* (Caryophyllus arvensis
3, 364.). . . *Galium uliginosum* (Rubia quae-
dam minor 3, 716.). . . *Plantago serpentina*
Vill. (Coronopus Massiliotum 3, 510.). . .
Aiuga genevensis (Consolida media 3, 432.),
alpina (Consolida alpina ib.).